

Veel belangstelling voor themadag Financieel misbruik

Heel goed dat dit onderwerp is gekozen. Dat is echt nodig!

Ik ga de tips die ik vandaag heb gekregen verder brengen in de groepen ouderen waar ik mee werk.

Heel hartelijk dank voor het mogen bijwonen van deze dag en het doorsturen van de bestanden. Het was zeer intensief, maar ook productief. CHAPEAU!!!

Zo reageerden deelnemers aan de landelijke themadag 'Financieel veilig - ook voor migrantenouderen'. Op 20 oktober 2017 lieten bijna 90 vrijwilligers, allen actief in organisaties van oudere migranten zich informeren over financieel misbruik. De dag vond plaats in het kader van de activiteiten van de Brede Alliantie Veilig financieel ouder worden, mogelijk gemaakt door het ministerie van VWS.

Bouchaib Saadane, voorzitter van het NOOM, opende de dag met een korte terugblik op de campagne 'Ouderen in veilige handen'. In de 164 gespreksbijeenkomsten die de lidorganisaties organiseerden tussen januari 2013 en juni 2015 is gebleken dat financieel misbruik ook in migrantenfamilies voorkomt ('ook al kunnen we dat nauwelijks geloven'). Het NOOM is ervan overtuigd dat met goede, praktische voorlichting een deel van de problemen is te voorkomen. Vandaar deze dag om de vrijwilligers dit bruikbare informatie mee te geven voor hun dagelijkse activiteiten in spreekuren, voorlichting, ontmoetingsactiviteiten en huisbezoeken.

Suzanne van der Jagt van het ministerie van VWS besprak de stand van zaken van het Landelijk Actieplan Ouderen in veilige handen, dat eind 2017 wordt afgerond. Ze zette de acties op een rij die vanuit de Brede Alliantie worden ondernomen om financieel misbruik bij ouderen te stoppen en gaf een blik op de toekomst.

Yvonne Heygele van het NOOM nam de diverse vormen en signalen van financieel misbruik onder de loep en gaf uiteenlopende voorbeelden van misstanden die uit de gespreksbijeenkomsten naar voren zijn gekomen. Anton van Schaick van de Rabobank bood in zijn inleiding inzicht in de (on)mogelijkheden van banken en gaf concrete tips om veilig te bankieren en afspraken die gemaakt kunnen worden om financieel misbruik door naasten te voorkomen. Daarbij wees hij bijvoorbeeld op het belang om een extra rekening te openen met een extra pinpas, voor iemand die je boodschappen doet. Geregeld kan worden dat deze persoon dan bijvoorbeeld nooit meer dan 25 euro kan pinnen vanaf deze rekening. Een andere goede tip: Neem nooit een en/of-rekening met iemand anders dan uw partner.

Aan het einde van de ochtend ging notaris Mohammed Zerrou in op het levenstestament en het (gewone)testament. Deze inleiding werd afgerond met de presentatie van één van de twee voorlichtingsfilmpjes, gemaakt door de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) in samenwerking met NOOM over het voorkomen van financieel misbruik, de rol van de notaris en de mogelijkheden van het levenstestament en het testament.

De middag bood vier workshops. Mohammed Zerrou en collega-notaris gingen in samenspraak met Annelies van der Laan van KNB dieper in op de mogelijkheden van de notaris. Hier werd ook het tweede KNB-voorlichtingsfilmpje vertoond over het testament. Ben Steenvoorden en Saida Azaimy van Zeker Financiële Zorgverlening bespraken beschermingsbewind.

Duska Sabljic van Samen Veilig Utrecht gaf een workshop over het bespreekbaar maken van een vermoeden van misbruik bij een oudere of een familielid. Rob de Wit, budgetcoach kwetsbaren en ouderen uit Rotterdam liet deelnemers zien op welke wijze een checklist goed gebruikt kan worden om financieel misbruik bij ouderen op het spoor te komen.

In de plenaire nabespreking en de communicatie achteraf toonden niet alleen de deelnemers, maar ook de workshopleiders hun tevredenheid over de dag:

Ik ben onder de indruk van de betrokkenheid en de vele vragen!

Het was een waar feest voor mij om dit te mogen doen. Ik heb ook veel van de vrijwilligers zelf geleerd.

Zo mogen we samen terugkijken op een waardevolle dag waar een begin is gemaakt met voorlichting om financieel misbruik te voorkomen en een halt toe te roepen. Momenteel zijn de lidorganisaties van NOOM bezig met de uitvoering van diverse activiteiten op dit gebied in eigen kring.

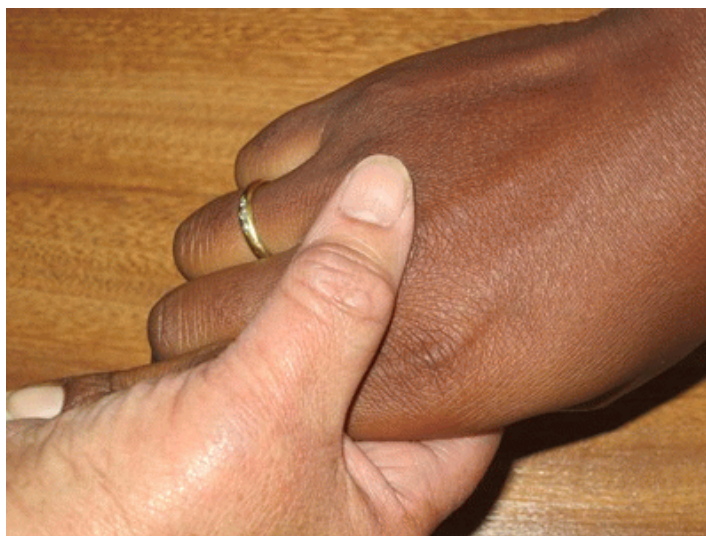
- Voor de folder Herken financiële uitbuiting bij ouderen (Ministerie van VWS), [klik hier>>](#)
- Voor de checklist voor ouderen ten behoeve van het voorkomen van financiële uitbuiting (Ministerie van VWS), [klik hier>>](#)
- Voor de voorlichtingsfilmpjes van de KNB en verdere informatie rond financieel misbruik, [klik hier>>](#)

Expertmeeting aanpak ouderenmishandeling bij migrantenouderen

Op 14 november bogen zich 25 experts over de aanpak van ouderenmishandeling bij oudere migranten. Zij waren werkzaam als professional of vrijwilliger in verschillende sectoren, in uitvoering of beleid, zoals zelforganisaties van migrantenouderen, bij een instelling voor ouderenzorg, in de thuiszorg, bij Veilig Thuis, als bewindvoerder, in een sociaal wijkteam, bij een mantelzorgsteunpunt, enz.

De bijeenkomst, getiteld 'Van handelingsverlegen naar handelingsbekwaam' werd georganiseerd door NOOM en Regioplan. De laatste organisatie coördineert de activiteiten in de laatste fase van het Landelijk Actieplan Ouderen in veilige handen. In voorgaande jaren is al veel gedaan om de bewustwording over ouderenmishandeling op gang te brengen en ouderen en professionals attent te maken op signalen van mishandeling. Daarom werd het tijd om aandacht te besteden aan de aanpak, wanneer ergens een signaal wordt opgepikt dat het met een oudere niet goed gaat.

De expertmeeting werd begeleid door Marianne van der Krans, projectleider Ouderenmishandeling bij Samen Veilig Utrecht en tevens voorzitter van het Landelijk Platform Bestrijding Ouderenmishandeling. Yvonne Heygele, projectleider Ouderen in veilige handen voor NOOM, verzorgde een inleiding. Hierin gaf zij onder andere een beeld van de beschermende en risicofactoren die een rol kunnen spelen in migrantenfamilies. De experts gaven aanvullingen en nuanceringen. Er ontstond meteen een levendige uitwisseling. Zeker ook naar aanleiding van de vraag of ouderenmishandeling nu juist méér of minder voorkomt bij migranten ouderen dan bij Nederlandse ouderen.

Vervolgens gingen de deelnemers in groepjes uiteen om diverse casussen te bespreken. De bijeenkomst werd afgesloten met een inventarisatie van aandachtspunten en tips voor een goede aanpak van mishandeling bij migrantenouderen.

Het was een inspirerende bijeenkomst waar de denkracht van de aanwezige professionals en vrijwilligers optimaal benut kon worden. Regioplan en NOOM gaan werken aan een kleine publicatie met aandachtspunten en aanbevelingen voor de aanpak van ouderenmishandeling bij oudere migranten. We hopen op deze manier meer aandacht te genereren voor de

manier waarop gekeken kan worden naar mishandeling bij migrantenouderen, welke culturele elementen een rol kunnen spelen en in welke richting oplossingen gezocht kunnen worden. Een belangrijke constatering was in ieder geval dat het helpt om de kracht van migrantenouderen, hun familie en gemeenschap te leren zien en aan te boren voor een oplossing.

Voor een pdf van de inleiding, [klik hier>>](#)

Tijdig spreken over het levenseinde

Sinds enige tijd participeert het NOOM samen met andere organisaties in de Coalitie Van Betekenis tot het Einde. De Coalitie wil stimuleren dat mensen meer ruimte en aandacht hebben voor de laatste fase van hun leven en hierover met elkaar in gesprek gaan. Alleen dan is het mogelijk om deze fase in te vullen zoals je dat zelf graag wilt, kan je mensen in je omgeving duidelijk maken hoe zij je kunnen steunen en kan jij (nog meer) tot het laatste toe van betekenis zijn.

In dat kader kon het NOOM starten met een driejarig project om ook in de kring van migrantenouderen het gesprek aan te gaan over de zaken die ons bezighouden rond het levenseinde. Dat is geen eenvoudige opgave. Niemand wil daar zomaar even over praten. Dat vraagt aandacht, en een goede aansluiting bij de belevingswereld van de ouderen.

Daarom bouwen we het project stapsgewijze op. Inmiddels hebben 22 vrijwilligers uit verschillende gemeenschappen een tweedaagse training gevolgd.

Het NOOM hecht er belang aan uit te gaan van de vragen en gedachten die ouderen zelf hebben. Daarom wordt vooral ingezet op het houden van gespreksbijeenkomsten. Daarnaast hebben de vrijwilligers allerlei voorlichtingsmateriaal ter beschikking gekregen, waarmee zij op een goede wijze informatie kunnen overdragen aan deelnemers. Het is bekend dat er veel onwetendheid bestaat over de wijze waarop in Nederland de zorg rond het levenseinde is geregeld. Daarbij valt te denken aan het slecht-nieuwsgesprek, palliatieve zorg en pijnbestrijding. De vrijwilligers hebben kennism gemaakt met film- en spel materiaal dat ook ingezet kan worden. Zij zijn het die in afstemming met de groepen waar ze aan de slag gaan zelf gaan kiezen welke vorm van gesprek en voorlichting het beste aansluit.

Het eerste projectjaar is gericht op het uittesten van de verschillende manieren van werken. Daarna komen de vrijwilligers weer bij elkaar en gaan we ervaringen uitwisselen. Waar nodig worden materialen bijgesteld en nieuwe materialen gezocht.

Inmiddels hebben de eerste bijeenkomsten plaatsgevonden. De resultaten zijn boven verwachting positief. Daarover berichten we een volgende keer.

Van Betekenis
tot het Einde

[Zie: ikwilmetjepraten.nu](http://ikwilmetjepraten.nu)

Sociaal Vitaal gestart!

Aan het begin van deze zomer kreeg NOOM het heuglijke bericht van FNO (Fonds NutsOhra) dat de aanvraag voor het uitvoeren van het programma Sociaal Vitaal werd gehonoreerd. Dit betekent dat we een jaar lang met migrantenouderen in enkele plaatsen verschillende beweegactiviteiten uit kunnen voeren. Met de Stichting Ondersteuning Stuurgroep Molukse Ouderen

en in samenwerking met Stichting Galm gaat het NOOM met dit project aan de slag. Naast oefeningen voor het lijf zullen ook trainingen verzorgd worden om met elkaar in gesprek te gaan. Meer met elkaar doen, hoe om te gaan met een afnemende gezondheid, nieuwe mensen leren kennen, of juist oude contacten versterken, allemaal mogelijkheden die al pratend verkend kunnen worden. En intussen blijven de beweeglessen wekelijks gegeven worden. Zoveel mogelijk op een manier die het beste bij de ouderen past. Die manier zullen zij ook aangeven, de muziek, de taal, de docenten en de vrijwilligers willen samen met de ouderen voor een programma zorgen waar ze zich prettig en vertrouwd bij voelen.

Fitheidstest in het kader van Sociaal Vitaal in Moordrecht

Na een startbijeenkomst op 21 oktober in Utrecht, zijn de activiteiten nu goed op gang gekomen. In Moordrecht heeft op 24 november de eerste bijeenkomst plaatsgevonden waarbij een fitheidstest is afgenomen. Wethouder Daan de Haas was ook aanwezig en sloot de middag af door te benadrukken hoe belangrijk hij het vindt dat ook Molukse ouderen deelnemen aan een uitgebreid beweegprogramma als Sociaal Vitaal.

Ook wethouder de Haas laat de bloeddruk opmeten

Een paar dagen werd de test in Zwolle afgenomen. Ook hier weer was de opkomst hoog en de sfeer goed. Mevrouw C. Duran had de organisatie van de dag tot in de puntjes geregeld.

In de komende weken volgen de testen in Zwolle, Eindhoven, Zoetermeer en Amsterdam. In Hoogeveen zijn de vrijwilligers reeds geïnformeerd en in Breda is een stappenplan gereed. Beide plaatsen stemmen nog een datum af voor de eerste bijeenkomst. In alle locaties is het enthousiasme groot, zowel onder de vrijwilligers als onder de ouderen. Via de nieuwsbrief houden we u op de hoogte van de voortgang van Sociaal Vitaal.

Het AD schreef over Sociaal Vitaal. [Klik hier>>](#)

Migrantenouderen in beeld

Het is verheugend om te constateren dat migrantenouderen de afgelopen maanden veelvuldig in beeld waren bij verschillende media en maatschappelijke organisaties. We kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat de intensieve lobby van het NOOM én de viering van 10 jaar NOOM hebben bijgedragen of zelfs aanleiding hebben gegeven tot het besef dat de komende jaren niet alleen het aantal migrantenouderen groeit, maar ook de problemen waarmee zij en hun omgeving worstelen.

Vanuit het NOOM zullen we de komende periode alles op alles zetten opdat politici en beleidsmakers dit besef omzetten in passende maatregelen en beleid. Hierover hebben de NOOM-leden op 18 november in Utrecht met elkaar gereflecteerd en de prioriteiten voor de komende periode vastgesteld (hier komen we volgende nieuwsbrief op terug).

Hieronder volgt een overzicht van de conferenties en media-uitingen waaraan het NOOM de afgelopen periode op een of andere wijze een bijdrage heeft geleverd:

- Op 6 oktober organiseerde de Nederlandse Vereniging voor Demografie het seminar 'Oudere migranten in Nederland'. Ook het NOOM leverde hier een bijdrage. Naar aanleiding van het seminar verscheen in het Nederlands Dagblad het artikel 'Te weinig oog voor oudere migranten'. [Klik hier>>](#)
- Op 10 oktober besteedde MiraMedia in haar nieuwsbrief aandacht aan de situatie van oudere migranten. [Klik hier>>](#)
- Nieuwsuur zond op 22 oktober een item uit over dementie bij oudere migranten. [Klik hier>>](#)
- Op 31 oktober was het NOOM aanwezig bij de ondertekening van het Charter Diversiteit door tien werkgevers uit de sector zorg en welzijn. Zij markeerden de toegevoegde waarde van diversiteit voor hun organisatie. NOOM-voorzitter Bouchaib Saadane gaf aan dat het NOOM graag adviseert hoe een organisatie meer divers te krijgen.

- Op zaterdag 4 november presenteerde het NOOM een workshop 'Mijnkwaliteitanleven.nl' op de landelijke Molukse mantelzorgdag in Woerden.

Lucía Lameiro García over Mijinkwaliteitvanleven.nl

- Op 7 november vond de tweede bijeenkomst plaats van NOOM in het kader van BeterOud. Hier bespraken we onder begeleiding van projectleider Miranda Wesselink van KBO-PCOB het ontwikkelde toetsingskader voor projecten voor ouderen vanuit het perspectief van migrantenouderen. Dat leidt tot een uitgebalanceerd document, getiteld 'Wat vinden ouderen belangrijk bij wonen, de buurt, vroegsignalering en transmurale zorg?'. Hierin is ook expliciet plaats voor de wensen en behoeften van ouderen met een migratieachtergrond.

V.l.n.r.: Miranda Wesselink, Shirley Ramdas, Juan Seleky, Theo Papilaja en Yvonne Heygele

- Op 8 november nam het NOOM deel aan het slotdebat over wonen, zorg en welzijn van migrantenouderen, tijdens de conferentie 'Etnische ouderen. Perspectieven voor zorg en wonen'. Deze conferentie werd mede georganiseerd door de Vrije Universiteit Amsterdam en het Instituut voor Maatschappelijke Veerkracht.
- Op 9 november schoof het NOOM aan bij de door PEP Den Haag georganiseerde conferentie 'Cultuursensitieve mantelzorgondersteuning' in het kader van de week van de mantelzorg. De signalen en aanbevelingen die door het NOOM zijn opgehaald uit de bijeenkomsten Zorg Verandert vormden de basis van de NOOM-bijdrage.
- Op 20 november presenteerde een coalitie van twintig organisaties, waaronder het NOOM, aan minister Hugo de Jonge van VWS, een pleidooi om te komen tot een ouderenvriendelijke samenleving waarin het welbevinden van kwetsbare ouderen en meer samenhang in beleid centraal staat. De organisaties vragen zowel de landelijke als de lokale overheid aandacht voor passende integrale zorg, met oog voor informele zorg in een woning en woonomgeving die past bij de wensen van ouderen. [Klik hier>>](#)
- Op 27 november hield lidorganisatie Chun Pah een landelijke vrijwilligersdag. Ook daar gaf NOOM acte de présence.

NOOM op Twitter en Facebook

Wist u dat u op naast onze nieuwsbrief ook op de hoogte kunt blijven van onze activiteiten via [Twitter](#) en [Facebook](#)?

Wij sturen deze nieuwsbrief aan iedereen die via onze website heeft aangegeven deze te willen ontvangen. Ook samenwerkingsrelaties krijgen de nieuwsbrief. Mocht u geen prijs meer stellen op toezending van de nieuwsbrief, [klik dan hier om u uit te schrijven!](#)